

~~Sancte Paule Apostole u wara kantaj na l-Innu Malti. Minn hemm soqna ghal Baalbek, belt qadima Rumana li fda' ta' tempji ta' Zeus, Bakku u Veneri, u minn hemm bqajna sejr in Beirut, fejn ghall habta tal 5 ta' fil ghaxija rkibna l-vapur M/N "Entoria" li għada, l-24 tax xahar, wassalna Lixandra.~~

~~Inzuru l-Kajr~~

~~Minn Lixandra tlaqna bl-awtopull man għall-Kajr, belt ewlenija tal-Egittu. Il-mawra sal-Kajr kienet għall-Pellegrini xalata mill-isbaħ. Wara li kilna u rقادna f'wahda mill-isbaħ Lukandi tal-Kajr, fil-ghodu qabel tluġh ix-xemx, tlaqna lejn il-Piramdi. Ir-~~

~~kibna fuq l-igmla, u zzuffjettajna kemm ridna, u żorna l-Piramdi u l-Isfinġa, u wara l-fatra rgajna lejn il-Kajr. Hemm żorna l-Moskija tal-ala bastru, għamitna dawra twila fil-Mużew, rajna t-teżori tas-Sultan Tutenhamen, għamilna dawra mal-belt u rgajna lejn Lixandra, fejn fis-sagħtejn ergajna rkibna fuq l-"Entoria" li nhar it-Tnejn wara nofs in-nhar wasslitna Sirakuża. Hawn qagħdna jum u mor-na nżuru lill-Madonna tad-Dmugh u l-ghada, l-Erbgha, 29 ta' Awissu wasalna Malta mal-vapur "Star of Malta" u hekk il-Pellegrini temmew ix-xewqa tagħhom li jżuru l-Art Imqaddsa u waslu Malta b'wieċ il-ġid u qalb ferhana.~~

MINN HAWN U MINN HEMM

AHBARIJ IET TA' BARRA

Xirka ta' San Gakbu. — Fit-taqsimat tal-Palestina li jgħidulha Israel, jiġifieri dik it-taqsimat li hija taħt idejn il-Lhud, twaqqfet Xirka bejn il-Qassisin Kattoliki msemmija Hidma ta' San Gakbu Appostlu. Il-ghan ta' din ix-Xirka hu li l-Qassisin jahdmu għalanija għall-ġid tar-ruh u tal-ġisem ta' daww il-Insara Kattoliki li huma jgħixu fost il-Lhud. Il-President ta' dix-Xirka huwa Monsinjur Antonio Vergani, Vigarju tal-Patrijarka fil-Galilija.

Xbiha tal-Qabar ta' Kristu fuq irħama. — Gewwa sotterran tal-knisja ta' St. Denis f'Parigi, instabet irħama li fuqha hemm minquxa haġfa xbiehat u fosthom xbieha tal-Qabar ta' Kristu kif kien xi erba' mitt sena ilu, jiġifieri fis-seklu XIV jew XV.

Knejjes tal-Lhud-Talġani f'Israel. —

Il-kbarat Lhud amru li jingiebu mill-Italja l-ghemara tal-Knejjes tagħhom li fha xi siwi għall-ġmiel jew għall-qdumija. Għal hekk ingiebu għadd ta'

kandlieri tas-seba' friegħi tal-bronż u tal-fidda, sniedaq tal-kawba u tal-avorju fejn titqiegħed il-Bibbja, u hwejjeg ohra bħal dawn.

Tahfir hdejn il-Menqa tan-Nghag. — Il-Menqa tan-Nghag, jew *Pixxina Probatka*, fejn Gesù fejjaq lil dak il-magħtub minn tletin sena, qegħda f'idejn ir-Rhieb il-Bojod, tal-Kardinal Levigerie. Ftit ilu dawn bdew ihaffru ma' dwarha u nkixfet knisja u bini qadim Bizanti. Ix-xogħol huwa mmexxi mill-gharef Patri Dumnikan De Vaux, Professur tal-Ecole Biblique de Saint Etienne.

Knisja Gdida fil-Gordanja. — Nhar San Guzepp li għadda, il-Patrijarka ta' Gerusalem bierek knisja ġdida fiż-Żerqa, belt kbira qrib Għammân, fil-Gordanja. Il-knisja msemmija għal San Piju Ghaxra, il-Papa li miet f'Awissu tas-sena 1914, li sar qaddis m'ilux. Il-knisja nbriet bil-flus tal-Catholic Near East Welfare Association. Iż-Żerqa

fiha hamsin elf (50,000) ruħ u minn-hom elfejn u tliet mija (2,300) huma Kattoliki.

Il-Kulleġ tal-Frangiskani. — Meta għalqet l-Iskola, is-subjien tal-Kulleġ li għandhom il-Frangiskani f'Għam-mân, għamlu wirja ta' *sports* li għaliha kienu mistednin kotra ta' kbarat, tal-Knisja u tal-hakma wkoll. Fost il-mistednin tal-hakma, kien hemm il-Prim Ministru (rajjes il-Ważra), Saghid Bâxa il-Mufti, Wasif BâBxarat, Isma' il Bâxa Bilbesi u Rjad il-Mulleh. Wara l-wirja dawna kienu mistiedna għat-tê għand il-Frangiskani.

Sacerdoti Frangiskani godda. — Nhar il-Hadd, 19 ta' Lulju, fil-Bażilka tal-Getsemni hdejn Gerasalem, Mons. Gelat, Vikarju tal-Patrijarka, ordna sacerdoti erba' rhib Frangiskani godda. Dawn huma: Patri Vitor Dieguez, Patri Marju Arjas, Patri Aldo Corradini u P. Frangisk Guemes. Nifirhulhom.

AHBARIJ IET TA' MALTA

JUM IL-QABAR TA' KRISTU

Ma' tul l-ahhar tliet xhur għamilna Jum il-Qabar ta' Kristu fil-knejjes tal-Parroċċi li ġejjin: Rahal Gdid, Marsaxlokk, Haż-Zabbar, Tas-Sliema (Stella Maris), Hal-Tarxien, Hal-Safi, Hal-Kirkop, iż-Zurrieq, Hal-Luqa, Hal-Qormi (san Bastjan), San Pawl il-Bahar, il-Hamrun, il-Mosta, u l-Mel-lieha.

Niżzu hajr minn qiegh qa'bna lill-Kappilani ta' dawn il-Parroċċi li sem-mejna li laqghuna bil-ferh u tawna kull għajjnuna biex Jum il-Qabar ta' Kristu jsehh kif imiss. Niżzu hajr ukoll lil poplu ta' dawn ir-rhula, li taw il-għaj-nuna li setghu biex il-Qabar Għażiż ta' Sidna Gesù Kristu jibqa' meqjum u mhares kif jixraq, f'idejn l-Insara. Ahna naghtuhom il-kelma li fil-quddies kollu li jsir fil-Imkejjen Imqaddsa tal-

Salib tar-Repubblika Taljana. — Fit-23 ta' Lulju, il-Konslu Taljan ta' Ge-ruusalem ta s-Salib tal-Ordni tar-Repub-blika Taljana lil Patri Bagatti, Profes-sur tal-Arkeologija fl-iskola Bibblika Frangiskana ta' Gerasalem. Dan il-ġieh kien moghti lilu bhala qima tax-xogħol arkeologiku li P. Bagatti għa-mel fil-Palestina.

Sentenza Ghariba ta' Qorti Lhudija.

— Ghaxar snin ilu, wiehed tifel Mis-lem ta' hmistax-il sena jismu Sâlem Hâkja, kien imġiegħel minn niesu li jizzewweg mara ta' tnejn u erbghin sena. Sâlem mill-ewwel fittex li jinfired minnha bil-Qorti u ma satax. Issa qiegħed fit-taqsima ta' Israel u raġa' ried jinfired minnha, imma l-Qorti qat-ghet li hu jibqa' magħha imma hallietu jekk irid, jizzewweg ukoll mara żagh-żugħa flimkien max-xiha, u jghix magħhom it-tnejn.

Palestina issir tifkira tagħhom biex il-Bambin ixerred fuqhom u fuq nieshom il-barka tiegħu mis-Sena.

GRAZZJI MIXTIEQA U MAQ-LUGHA BIT-TALB QUDDIEM IX-XBIEHA TAD-DULURI TA' FUQ IL-KALVARJU

Katarina Micallef tiżzi hajr bil-qalb lid-Duluri tal-Kalvarju f'Gerasalem, ta' li waqfet magħha f'dak kollu li tal-bitha. Lunzjata Borg talbitna nqabbdu lit-Tfal lltiema ta' Gerasalem biex jitolbu għalheha quddiem is-sura tad-Duluri ta' fuq il-Kalvarju, halli taqla' grazzja li wisq tehtieg. Filomen Cutajar tagħti £1, għal hteġijiet tat-Tfal lltiema ta' Gerasalem, biex jitolbu għalheha quddiem ix-Xbieha mirakluża tad-Du-luri tal-Kalvarju. Madalen Sammut tagħtna ro/- għal-Ltiema ta' Gerasa-

lem biex jiftakru fiha fit-talb taghhom quddiem ix-Xbieha tad-Duluri tal-Kalvarju. Grazja Cordina taghna 10/- bhala tizzija ta' hajr ta' grazzi li qalghet meta talbet lid-Duluri tal-Kalvarju li tidhol ghalieha. Koncett Cordina tizzi hajr lid-Duluri tal-Kalvarju ghal grazzja kbira li qalghet bit-talb taghha u taght 10/- biex jinx tara xama' u jixteghel quddiemha.

OFFERTI

GHOTJIET BARRANIJA GHAL HTEGIET TAL-QABAR TA' KRISTU: Guzeppi Brincat, 5/-; Manwela Debrincat, 5/-; Marija Chetcuti, 2/6; Luretu Demanuele, 2/6; Katarina Cordina, 10/-; Assweru Borg, 10/-; Alice De Giovanni, 10/-; Cristoforo Shendo, 10/-; Marijanna Muscat, 2/6; Koncetta Ciappara, 10/-; Beatrice Zammit, 5/-; Elena Micallef, 5/-; Mary Borg, 5/-; Giovanna Attard, 10/-; Rita Sammut, 5/-; Teresa Catania, 5/-.

GHALL-MISSJONI TAL-ART IM-QADDA: Karmenu Buhagiar, 5/-; Guzeppi Muscat, 2/6; Fredu Cordina, 2/6; Piju Borg, 5/-; Nikol Magri, 10/-; Mikiel Cordina, 5/-; Alfonso Attard, 2/6; Anton Damato, 5/-; Ivo Buttigieg, 5/-; Pasquale Borg, 2/6; Gakkin Zammit, 2/6; Antonja Buttigieg, 10/-; Silvja Muscat, 2/6; Pietru Callus, 5/-; Pawlu Xerri, 5/-; Nikolina Cutajar, 5/-.

GHAL BAZILKA L-GDIDA TA' NAZARET: Pija Attard, 10/-; Teresa Borg, 5/-; Filomena Attard, 5/-; Guzeppi Zammit, 5/-; Mary Abram, 5/-; Guzeppina Borg, 5/-; Katarina Grixti, 5/-; Connie Brincat, 5/-; Salvina Alessandro, 2/6; Agnese Sant, 5/-; Lucija Clarke, 5/-; Eva Mussu, 5/-; Evelina Borg, 10/-; Lily Buhagiar, 5/-; Carmelina Gatt, 5/-.

REQUIESCANT IN PACE

Nitolbu lill-qarreja taghna li jiftakru fit-talb taghhom fir-ruh ghażiża ta' dawn hutna f'Gesù Kristu li marru qabilna fl-eternità, biex huma wkoll fit-talb taghhom quddiem Alla jiftakru fina:—

LUCIJA TANTI, li mietet Had-Dingli, nhar Santa Marija, 1892.

KARMENA TANTI, li mietet Had-Dingli, fil-25 ta' Novembru, 1938.

KARMENU MICALLEF, li mietet Had-Dingli, nhar l-Imnarja, 1944.

DUN GWANN CORTIS, li mietet Had-Dingli, fil-20 ta' Mejju, 1944.

MIKIEL BUGEJA, li mietet Marsaxlokk, fil-11 t'April, 1950.

PAWLU ZAMMIT, li mietet Marsaxlokk, fit-30 ta' Gunju, 1950.

GUZEPPI ABELA, li mietet Had-Dingli, nhar san Gwann, 1947.

MARIROŻ ABELA, li mietet Had-Dingli, fit-13 ta' Dicembru, 1951.

KONCETTA ZAMMIT, li mietet Had-Dingli, fil-14 ta' Settembru, 1953.

MODESTA SPITERI, li mietet, fit-22 t'April, 1954.

CIKKU COLEIRO, li mietet Haż-Zebbuġ, fis-17 ta' Settembru, 1954.

GUZEPPI EBEJER, li mietet Hal-Balzan, fis-17 t'Ottubru, 1954.

ROŻI EBEJER, li mietet Had-Dingli, fid-19 ta' Novembru, 1955.

KARMENU MUSCAT, li mietet Hal-Balzan, fit-20 ta' Frar, 1956.

ALFREDU NICHOLAS, li mietet tas-Siema, fit-23 ta' Mejju, 1956.

ROŻINA MIFSUD, li mietet Hal-Luqa, fit-8 ta' Ottubru, 1955.

MAKSIMILLA ZAMMIT, li mietet Hal-Luqa, fis-17 ta' Gunju, 1956.

Min-naħa taghna niżguraw lil grabathom li l-erwieh ta' dawn il-mejtin gheżiež ikollhom dejjem sehem mill-quddies li jitqaddes fuq il-Qabar ta' Kristu.

ĊIFRI LI JITKELLMU WEHIDHOM

IL-HIDMA TAL-KUSTODJA FRANGISKANA TAT-TERRA SANTA

HIDMA RELIĠJUŻA

- 21 Santwarji
- 45 Kappelli
- 39 Parroċċa b'85,000 fidili
- 11 Knejjes Sukkursali
- 31 Kappellani
- 64 Kunventi
- 402 Missjunarji
- 2 Kulleggi Serafiki
- 70 Kummissarjati mxerrdin mad-din-ja kollha
- 1 Delegazzjoni tat-Terra Santa f'Ruma.

HIDMA SOĊJALI

- 30 Skola għall-bniet u għas-subien, b'aktar minn 6,000 tfal
- 6 Kulleggi b'1,800 edukandi
- 3 Orfanatrofji
- 8 Offiċini tas-snaġja
- 2 Tipografiji
- 1 Fotozingografija
- 1 Kalvonoplastika.

HIDMA TA' GHAJNUNA

Lill-Imghakksin:

Il-Kustodja tat-Terra Santa għandha DJAR, li hi tikri minghajr ebda hlas lill-insara fqar. Meta l-għadd ta' familji nsara jgħaddi l-għadd tad-djar il-Kustodja tghinhom bil-flus biex jidhlu taht saqaf iehor.

Hobż ta' Sant'Antnin:

F'Kunvent wiehed biss ta' Ġerusalem, li hu dak ta' San Salvatur, jiġu mqassma iktar minn 2,000 hobża kull jum u fuq 850 piatt minestra lill-fqar, ikunu x'ikunu.

Ghajnuniet ohra:

Fuq 800 xjuh, irġiel u nisa, hemm miġburin fl-ażili tal-Kustodja; 1,300 razzjon halib jinghataw kull jum litfal; kotba, pitazzi u htigijiet ta' l-is-

kola jiġu mogħtija b'xejn lil 3,200 tfal foqra; u għadd kbir ta' morda jiġu mdewwijin u kkurati fl-isptarijiet u spiżeriji tat-Terra Santa.

Lir-Rifuġjati tal-Gwerra tal-Palestina:

65 dar tal-Kustodja qeghdin jilqgħu lir-rifuġjati u għadd ta' 1,400 rifuġjati ohra qeghdin f'kera iehor li thallsu t-Terra Santa; mijiet ta' familji u eluf ta' rifuġjati għandhom il-htigijiet tagħhom kollha mill-Kustodja ta-Terra Santa.

Lill-Pellegrini:

Barra minn dan li għedna, il-Kustodja tat-Terra Santa torganizza Pellegrinaġġi għall-Art Imqaddsa mid-dinja kollha, tghin lill-pellegrini fiż-ż'ajjar tas-Santwarji u lilhom tilqa' u tpaxxi fit-8 Djar (Casenove) tagħha.